

Biologická olympiáda, 49. ročník

Téma : Vtáky v zime

kat. D, šk. rok 2014/15

Sofia Pančáková,

6. ročník,

ZŠ s MŠ Havaj

Vtáky patria medzi stavovce. Ich telo pokrýva perie. Oporou tela je kostra. Na lietanie majú prispôsobený tvar tela, krídla a duté kosti. Ich vrodenným správaním je znášanie vajec. Dorozumievajú sa rôznymi zvukmi. Najpočetnejšiu skupinu vtákov tvoria pestro sfarbené spevavce. Delíme ich na stále a sťahovavé.

Cieľ : Cieľom mojej práce bolo pozorovať výskyt vtákov u nás doma, na fare v Olke počas dlhého zimného obdobia. Túto tému som si vybrala preto, lebo milujem prírodu a zvlášť zvieratká.

Metódy : zhotovenie krmidla pre vtákov, príprava krmiva, kŕmenie vtákov, fotografovanie, spravovanie videozáznamov, zaznamenávanie výskytu druhov vtákov, vyhľadávanie informácií o jednotlivých pozorovaných druhoch vtákov, práca s odbornou literatúrou a internetom

Postup : Spolu s mojím ocom sme zhotovili krmidlo pre vtáky, ktoré sme umiestnili na parapetu okna nášho domu. Na krmidlo sme prisypávali krmivo a vtáky sme prikrmovali počas celej zimy. / mesiace november - marec / Spoločne s mojou sestrou sme sa tešili vtáčikom, ktoré na chvíľu našli domov a potravu práve u nás doma. Tie sme si nafotili, niekedy aj natočili video a zapisovali sme si ich mená – názvy. Podľa atlasu živočíchov sme si našli bližšie informácie o stálych vtákoch, ktoré prezimujú na Slovensku.

Pozorovanie :

- **Kedy ste zhotovili vtáčiu búdku ?**

Všetko bolo vlastne celkom ináč. Bolo to niekedy v jeseni a môj ocko začal vyrábať drevený obal, v ktorom by bol umiestnený externý filter pre naše akvárium. Keďže obal nesplnil funkciu, na ktorú bol zhotovený (mal stlmiť dosť silný zvuk filtra) ocko ho odložil na bok s tým, že možno ešte niekedy v budúcnosti na niečo posluží. Ja a moja staršia sestra Viktória sme to v jeden zimný deň objavili. Napadlo nás použiť to ako krmidlo pre vtáčiky, ktoré sme každý deň vídali pri našom dome.

- **Ako vyzerala ?**

Naša búdku vyzerala úplne jednoducho. Mala tvar obdĺžnika o veľkosti 170mm x 110mm. Materiál, z ktorého bola zhotovená boli drevené dosky.

- **Aké krmivo ste si pripravili ?**

V mojej knižke som sa dočítala, že vtáčiky ako je napríklad sýkorka bielolíca nemôže jesť rožok, chlieb, pretože im to kysne v žalúdku. Do drevenej búdky som im preto nasypala rozdrvené orechy - ich najväčšiu pochúťku a dokonca aj postrúhaný syr. Potom nám ocko kúpil krmivo pre vtáčiky, ktoré obsahovalo: slnečnicové semenka, zrno, kukurica, vtačí zob a iné.

- **Kedy ste ho dávali do búbky ?**

Krmivo sme dosypávali vždy, keď už bola búbka prázdna alebo vtedy, keď vyzobali to čo mali radi.

- **Kedy ste vtákov pozorovali ?**

Vtáčiky sme pozorovali poobede a podvečer. Niekedy to boli celé hodiny. Najviac nás bavilo fotografovanie. Podarili sa nám pekné zábery.

- **Aké druhy vtákov ste videli počas celej zimy ?**

Bolo ich naozaj veľa : sýkorka bielolíca, sýkorka belasá, sýkorka leskohlavá, vrabec poľný, vrabec domový, drozd čierny, ďateľ veľký, pinka lesná, slávik červienka. Blízko nášho domu sme videli sovu lesnú, bociana bieleho, straku obyčajnú, kukučku lesnú a nakoniec stehlíka obyčajného.

- **Ktoré vtáčiky vám urobili najväčšiu radosť ?**

Všetky vtáčiky mi urobili radosť, pretože som sa ich mohla dotknúť, počuť ich spev, vyfotiť si ich, vidieť ich zblízka a naštudovať si o nich mnohé informácie a zaujímavosti.

- **Ktorých vtákov bolo najviac ? Prečo ?**

Krmivo z vtácej búbky si najviac obľúbili sýkorky bielolíce, vrabce domové, sýkorky belasé, pinky lesné. V jednej chvíli bolo pri krmidle až šesť vtáčikov naraz. Občas som zbadala, ako sýkorky medzi sebou súperili a kradli si navzájom krmivo.

- **Od čoho závisí výskyt práve týchto druhov vtákov v Oľke ?**

Vtáky, ktoré sa nachádzajú v tejto oblasti majú dostatok potravy, napríklad sýkorka bielolíca si pochuti na orechoch, semenách, iné obľubujú skôr hmyz alebo ryby. Vtáčiky u nás radi hniezdia na stromoch a v rôznych dutinách našich príbytkov.

- **Čo vám prinieslo celé pozorovanie ?**

Toto pozorovanie mi prinieslo nové skúsenosti, vedomosti, spoločný čas strávený so sestrou, trpezlivosť pri fotení. Taktiež dobrý pocit, že som pomohla vtáčikom prežiť chladnú zimu.

Záver :

Na záver tejto mojej práce by som rada toto všetko zhrnula do týchto viet. Boh, ktorý stvoril takýto krásny svet, v tomto prípade naše vtáčiky použil mňa a ostatných ľudí okolo mňa, aby sa postaral o svoje stvoriteľské dielo. Vlastne aj o nás, lebo my všetci sme prežívali úžasný pocit z dobre vykonaného skutku.

Moje návrhy : Vo svojom pozorovaní prírody chcem pokračovať počas celého roka. Aj počas budúcej zimy sa chcem postarať o vtáčiky, ktoré zostanú u nás. O svojich pozorovaniach budem informovať svojich spolužiakov a kamarátov, aby som aj ich prilákala k podobným pozorovaniam.

Literatúra :

Objavuj vtáky, Sarah Khan, Vydavateľstvo Slovart, 2008